

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΗΠΕΙΡΟΣ
2014-2020

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Μεθοδολογία

Το Έγγραφο «Εξειδίκευση Εφαρμογής ΕΠ Ηπείρου » προβλέπεται στο άρθρο 19 του Ν.4314/2014 και αποτελεί ένα υποστηρικτικό εργαλείο διαχείρισης, για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ) της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 στην κατεύθυνση επίτευξης των στόχων και υλοποίησης των προτεραιοτήτων που τέθηκαν στο πλαίσιο του σχεδιασμού τους. Η εξειδίκευση αποτελεί ένα εύχρηστο εργαλείο ενεργοποίησης, υλοποίησης αλλά και παρακολούθησης και αξιολόγησης του ΕΠ. Βάση της εξειδίκευσης αποτελούν η επιλεγείσα στρατηγική, οι διαπιστωμένες ανάγκες και δυνατότητες, οι στόχοι και οι προτεραιότητες που διατυπώθηκαν στο ΕΠ ή αναδεικνύονται κατά τη διάρκεια υλοποίησής του.

Βάσει του αρ. 19 του Ν.4314/2014 τίθεται προς έγκριση στην Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠ, η μεθοδολογία, η διαδικασία και το περιεχόμενο της εξειδίκευσης του Προγράμματος, καθώς και ο προγραμματισμός των προσκλήσεων και των εντάξεων, θέτοντας κατ' έτος στόχους.

Η εξειδίκευση είναι μία δυναμική διαδικασία, η έκταση και ο βαθμός της οποίας προσδιορίζεται ανάλογα με τα κάθε φορά δεδομένα υλοποίησης που η ΔΑ έχει στη διάθεσή της. Η εξειδίκευση γίνεται σταδιακά στη βάση αφενός της ωριμότητας έκδοσης προσκλήσεων για την επιλογή πράξεων στους Άξονες Προτεραιότητας και αφετέρου των αναγκών στο πλαίσιο της υλοποίησης του ΕΠ.

Τα κυριότερα χαρακτηριστικά της εξειδίκευσης είναι ότι η ανάλυση γίνεται ανά άξονα προτεραιότητας και ανά δράση και περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων: οι ενδεικτικοί δικαιούχοι, ο τρόπος υλοποίησης, ο προγραμματισμός ενεργειών, οι δείκτες εκροής και οι ενδεικτικοί προϋπολογισμοί. Περαιτέρω, η εξειδίκευση περιλαμβάνει ειδικότερη αναφορά στις ενέργειες που θα αναληφθούν για τα έργα που η υλοποίησή τους έχει ξεκινήσει πριν την έγκριση του ΕΠ (εμπροσθοβαρή), τα μεγάλα έργα και τα τμηματοποιημένα έργα που ένα τμήμα τους χρηματοδοτήθηκε από ΕΠ του ΕΣΠΑ 2007-2013 και ένα άλλο προβλέπεται να υλοποιηθεί από το ΕΠ την περίοδο 2014 - 2020. Επίσης, περιλαμβάνει αναφορά στις ενέργειες που θα αναληφθούν για την επίτευξη των ενδιάμεσων στόχων που έχουν τεθεί για την κατανομή του αποθεματικού επίδοσης σε επίπεδο άξονα προτεραιότητας.

Στο πλαίσιο αυτό, η επιλογή των δράσεων που περιλαμβάνονται βασίζεται σε μία σειρά κριτηρίων, τα οποία μεταξύ άλλων εστιάζουν στο κατά πόσο είναι δυνατό:

- εξειδικευθούν οι δράσεις, να προσδιοριστεί η σύνδεσή τους με συγκεκριμένα πεδία παρέμβασης και να αναλυθεί στα αντίστοιχα επίπεδα ο ενδεικτικός π/υ,
- διαμορφωθεί σαφής και ρεαλιστικός χρονοπρογραμματισμός ενεργοποίησης μίας δράσης, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις απαραίτητες ενέργειες (π.χ. μη εκπλήρωση εκ των προτέρων θεματικών αιρεσιμοτήτων),
- προσδιοριστούν οι δυνητικοί δικαιούχοι μίας δράσης,
- προσδιοριστούν ενδεχόμενοι ενδιάμεσοι φορείς, οι οποίοι θα κληθούν να διαχειριστούν μία ή περισσότερες δράσεις,
- καλυφθεί η ανάγκη για επίτευξη των ενδιάμεσων στόχων που έχουν τεθεί για την κατανομή του αποθεματικού επίδοσης.
- καλυφθεί η ανάγκη για την κάλυψη των στόχων του αρ. 19 του Ν. 4314/2014 για τις εντάξεις, τις νομικές δεσμεύσεις και τις δαπάνες.

Ο Π/Υ του ΕΠ Ηπείρου ανέρχεται σε 325.846.893€ και σύμφωνα με το άρθρο 19 του Ν.4314/2014 ο στόχος μέχρι το τέλος του 2016 θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 50% για τις εντάξεις, 40% για τις νομικές δεσμεύσεις και 20% για τις δαπάνες για το σύνολο των πόρων του ΕΠ που χρηματοδοτούνται από τα Ταμεία. Στην συνέχεια παρουσιάζονται οι λεπτομέρειες όλων των δράσεων που είναι εφικτό να εξειδικευτούν και παρουσιάζεται ο προγραμματισμός των προσκλήσεων.

Ένα δεύτερο δεδομένο που λήφθηκε υπόψη στην διαμόρφωση της Εξειδίκευσης του ΕΠ είναι η επίτευξη των ενδιάμεσων στόχων που έχουν τεθεί για την κατανομή του αποθεματικού επίδοσης σε κάθε Άξονα. Με το δεδομένο αυτό θα δοθεί προτεραιότητα στην έκδοση προσκλήσεων και στην αξιολόγηση των αιτημάτων των αντίστοιχων δράσεων. Οι στόχοι για το 2018 αφορούν:

- Για τον Άξονα 1 α) Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις και β) Ποσό πιστοποιημένων δαπανών των δράσεων αυτών,
- Για τον Άξονα 2 α) Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των έργων επεξεργασίας λυμάτων, β) Ενταγμένα έργα πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και γ) Ποσό πιστοποιημένων δαπανών των δράσεων αυτών,
- Για τον Άξονα 3 α) Ενταγμένα έργα οδοποιίας (ανακατασκευή ή αναβάθμιση) και β) Ποσό πιστοποιημένων δαπανών των δράσεων αυτών,
- Για τον Άξονα 4 α) Δυναμικότητα των υποδομών φροντίδας που ενισχύονται, β) Ενταγμένα έργα εκπαίδευσης (σε όλες οι βαθμίδες) και γ) Ποσό πιστοποιημένων δαπανών των δράσεων αυτών και
- Για τον Άξονα 5 α) Συμμετέχοντες σε μειονεκτική θέση ο οποίοι ωφελούνται από προγράμματα παροχής υπηρεσιών προσχολικής αγωγής, δημιουργικής απασχόλησης, συμβουλευτικής και επαγγελματικής επιμόρφωσης – κατάρτισης, β) Πληθυσμός ευπαθών ομάδων που καλύπτεται από υπηρεσίες πρόνοιας και γ) Ποσό πιστοποιημένων δαπανών των δράσεων αυτών.

Τέλος ένα τρίτο δεδομένο είναι ο προγραμματισμός για άμεση έκδοση προσκλήσεων για ένταξη των εμπροσθοβαρών δηλαδή πράξεων που η υλοποίησή τους έχει ξεκινήσει πριν την έγκριση του ΕΠ, των μεταφερόμενων από το ΕΠ Θ-ΣΤ-Η 2007-2013 και των τμηματοποιημένων έργων που ένα τμήμα τους χρηματοδοτήθηκε από το ΕΠ Θ-ΣΤ-Η 2007-2013 και ένα άλλο προβλέπεται να υλοποιηθεί από το ΕΠ Ηπείρου 2014 - 2020. Η ανάγκη αυτή προκύπτει για να μην υπάρξει κενό στην χρηματοδότηση των πράξεων αυτών καθώς οι περισσότερες από αυτές έχουν ήδη αποκτήσει νομική δέσμευση και υλοποιούνται.

Διαδικασία

Με την Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής C(2014)10172/18-12-2014 εγκρίθηκε το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ηπείρου για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στο πλαίσιο του στόχου “Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση” για την Περιφέρεια Ηπείρου στην Ελλάδα. Στην συνέχεια και σύμφωνα με το άρθρο 19 του Ν.4314/2014 η ΕΥΔ Περιφέρειας Ηπείρου προχώρησε στην σύναξη του Εγγράφου Εξειδίκευσης Εφαρμογής ΕΠ Ηπείρου σύμφωνα με την διαδικασία:

Η ΕΑΣ με την εγκύκλιο 32030/ΕΥΣΣΑ798/20-3-2015 απέστειλε στις Διαχειριστικές Αρχές (ΔΑ) τυποποιημένο έγγραφο «Εξειδίκευση Εφαρμογής του ΕΠ» (ΕΕΕΠ).

Η ΕΥΔ Περιφέρειας Ηπείρου εξειδικεύει το ΕΠ Ηπείρου, για το οποίο είναι υπεύθυνη, βάσει του τυποποιημένου από την ΕΑΣ εγγράφου ΕΕΕΠ, αντλώντας στοιχεία από το εγκεκριμένο στην SFC Πρόγραμμα.

Η ΕΥΔ Περιφέρειας Ηπείρου προσδιορίζει τις Επιτελικές Δομές οι οποίες σχετίζονται με τους τομείς στρατηγικής της (όπως ορίζονται στο άρθρο 18 του Ν. 4314/2014 καθώς και σχετικό πίνακα διαβούλευσης της 3ης εγκυκλίου για το σχεδιασμό των ΕΠ της περιόδου 2014-2020). Για έργα και δράσεις τοπικής ανάπτυξης και ιδίως των πράξεων που εντάσσονται σε κατηγορίες δράσεων με δικαιούχους τους δήμους, η ΕΥΔ Περιφέρειας Ηπείρου προσδιόρισε την σχετιζόμενη Περιφερειακή Επιτροπή Αναπτυξιακού Σχεδιασμού (ΠΕΑΣ) ΕΣΠΑ, (άρθρο 24^Α του Ν. 4314/2014). Ειδικά, για τις δράσεις διοικητικής μεταρρύθμισης και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης των Υπουργείων, η ΕΥΔ Περιφέρειας Ηπείρου συνεργάζεται για την έκδοση προσκλήσεων πράξεων, και για τον προγραμματισμό προσκλήσεων, με την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης (τ. Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης) η οποία με τη σειρά της συνεργάζεται προς τούτο με τις Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ των Υπουργείων στους Θεματικούς Στόχους 2 και 11 του Κανονισμού (βλ. παρ. 2, αρ. 26, Ν. 4314/2014).

Η ΕΥΔ Περιφέρειας Ηπείρου συνεργάστηκε για τη διαμόρφωση του εγγράφου ΕΕΕΠ με τις ως άνω Επιτελικές Δομές (ή ελλείψει τούτων οι αρμόδιες υπηρεσίες των Υπουργείων) και την Περιφερειακή Επιτροπή Αναπτυξιακού Σχεδιασμού (και ελλείψει αυτής στην ΚΕΔΕ και την ΠΕΔ Ηπείρου). Απέστειλε το με αρ. πρωτ. 1769/21-4-2015 έγγραφο ενημερώνοντας τις ως άνω Υπηρεσίες για την έναρξη της διαδικασίας εξειδίκευσης αποστέλλοντας το τυποποιημένο έντυπο πρότασης για την υποβολή τυχόν προτάσεων θέτοντας δεσμευτική ημερομηνία παραλαβής, σύμφωνα με την εγκύκλιο 32030/ΕΥΣΣΑ798/20-3-2015. Η ΕΥΔ Περιφέρειας Ηπείρου, μετά την εξέταση των προτάσεων, διαμόρφωσε το τελικό σχέδιο εγγράφου ΕΕΕΠ με βάση το εγκεκριμένο ΕΠ και την μεθοδολογία που περιγράφεται στο αντίστοιχο κεφάλαιο.

Η ΕΥΔ Περιφέρειας Ηπείρου εισηγείται το τελικό σχέδιο του ΕΕΕΠ στον Περιφερειάρχη.

Ο Περιφερειάρχης εισηγείται προς έγκριση στην Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠ Ηπείρου τη μεθοδολογία, τη διαδικασία και το περιεχόμενο της εξειδίκευσης του ΕΠ, καθώς και τον προγραμματισμό των προσκλήσεων και των εντάξεων, σύμφωνα με τους κατ' έτος στόχους. Η έγκριση του εγγράφου ΕΕΕΠ ή ενδεχόμενη αναθεώρηση αυτού, γίνεται κατά κανόνα στο πλαίσιο συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης και εφόσον προκύψουν επείγουσες κατά την κρίση της ΔΑ ανάγκες, η έγκριση/αναθεώρηση μπορεί να γίνει και με γραπτή διαδικασία. Η έγκριση του πρώτου ΕΕΕΠ γίνεται υποχρεωτικά σε συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης. Το έγγραφο ΕΕΕΠ αναθεωρείται υποχρεωτικά ως αποτέλεσμα ενδεχόμενης αναθεώρησης του ΕΠ. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης -και τουλάχιστον μία φορά ανά έτος- παρουσιάζεται ο βαθμός επίτευξης των τεθέντων στο έγγραφο ΕΕΕΠ στόχων.

Βάσει του εγκεκριμένου κάθε φορά ΕΕΕΠ, μια ΔΑ δύναται να προβεί στην έκδοση προσκλήσεων μόνο για εκείνες τις δράσεις οι οποίες έχουν εξειδικευτεί. Εξειδίκευση δράσεων στις Επενδυτικές Προτεραιότητες που συνδέονται με εκ των προτέρων θεματικές αιρεσιμότητες ή/ και τυχόν σχετικές

«αυτοδεσμεύσεις» που δεν έχουν εκπληρωθεί, θα μπορεί να πραγματοποιηθεί από την ΔΑ. Θα πρέπει ωστόσο να λαμβάνονται υπόψη πιθανοί κίνδυνοι/επιπτώσεις που απορρέουν από ενδεχόμενη μη εκπλήρωσή τους.

Δράση 9.3.2.1: Στέγη Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΣΥΔ)

Χαρακτηρισμός δράσης	☐ Εμπροσθοβαρής ☐ Τμηματοποιημένη ☐ Μεγάλο έργο ☐ Κρατική ενίσχυση ☒ Έργο Κοινωνικού Ταμείου
Ενέργειες που θα αναληφθούν για τα εμπροσθοβαρή, τα μεγάλα και τα τμηματ. έργα	
Τρόπος υλοποίησης δράσης	☐ Επιχορήγηση (grant) ☐ Μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής ☐ ΒΑΑ ☐ ΟΧΕ ☐ ΤΑΠΤΟΚ ☒ Μη επιστρεπτέα επιχορήγηση
Συνεισφορά δράσης στο πλαίσιο επίδοσης	☐ ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ
Ενδιάμεσοι φορείς	
Κατηγορία Περιφέρειας	☐ Περισσότερο ανεπτυγμένες ☐ Σε μετάβαση ☒ Λιγότερο ανεπτυγμένες
Σύνδεση με αιρεσιμότητες	Τ.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση
Σύνδεση με αυτοδεσμεύσεις	☒ ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ

Περιγραφή δράσης

Η δράση αφορά τη χρηματοδότηση του δικαιούχου για τη λειτουργία της Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΣΥΔ), δυναμικότητας 28 ατόμων, της οποίας οι υποδομές και ο εξοπλισμός έχουν χρηματοδοτηθεί από το ΕΠ Ήπειρος 2014-2020.

Η λειτουργία της θα είναι σύμφωνα με την υπό εκπόνηση Εθνική Στρατηγική Αποιδρυματοποίησης του τομέα Κοινωνικής Αλληλεγγύης του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και της νέας ΚΥΑ για τις προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας των ΣΥΔ.

Η δράση της ΣΥΔ θα καλύψει δυο πεδία: α) τη διασφάλιση, μέσω υποστηρικτικών υπηρεσιών της διαβίωσης ατόμων ΑΜΕΑ που σήμερα φιλοξενούνται σε μονάδες κλειστής φροντίδας, ώστε να απομειωθεί ριζικά ο πληθυσμός των ιδρυμάτων, και β) την υποστήριξη της διαβίωσης ατόμων σε συνθήκες κανονικής οίκησης, προκειμένου να επιτευχθεί η πρόληψη της ιδρυματοποίησής τους.

Ωφελούμενοι της δράσης είναι άτομα με κάθε μορφής αναπηρίες, νοητικές, αισθητηριακές αναπηρίες ή κινητικές, τις οποίες φέρουν εκ γενετής ή είναι επίκτητες.

Η δράση έχει συνέργεια με τη δράση της Επ. Πρ. 9α του ΕΠ Ήπειρος 2014-2020, καθώς και με τα υπόλοιπα ΠΕΠ που θα χρηματοδοτήσουν αντίστοιχη δράση, έτσι ώστε τα οφέλη να επιτευχθούν σε επίπεδο επικράτειας.

Πίνακας 1: Δείκτες εκροής

Κωδικός δείκτη	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Δείκτης πλαισίου επίδοσης (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	Δείκτης RIS3 (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
				Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο		
05502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες			1	ΟΧΙ	ΟΧΙ
05503	Αριθμός ωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες			28	ΟΧΙ	ΟΧΙ

Χρηματοδοτικό σχήμα

Πίνακας 2: Προϋπολογισμός

	Σύνολο Χώρας/ Κατηγορίες Περιφέρειας
Συνολικό Κόστος (α)	1.400.000
Δημόσια Δαπάνη (β)	1.400.000
Ενωσιακή Συνδρομή (γ)	1.120.000
Εθνική Συμμετοχή (δ)	280.000
Ιδιωτική Συμμετοχή (ε)	0,00

Δυνητικοί δικαιούχοι

ΝΠΔΔ, εποπτευόμενα από το Υπουργείο Εργασίας, Κοιν. Ασφάλισης και Κοιν. Αλληλεγγύης και φυσικά ή ΝΠΙΔ κάθε μορφής μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν υπηρεσίες υποστηριζόμενης διαβίωσης σε άτομα με αναπηρίες, εκ γενετής ή επίκτητες

Χρονοπρογραμματισμός εργασιών

Στον παρακάτω πίνακα αναλύονται οι ενέργειες που πρέπει να ληφθούν υπόψη προκειμένου να είναι δυνατή η έκδοση πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για τη συγκεκριμένη δράση.

Η αιρεσιμότητα που αφορά την ύπαρξη και την εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση», έχει εκπληρωθεί με «Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο για την Κοινωνική Ένταξη (ΕΣΚΕ)», το οποίο στάλθηκε στην ΕΕ τον Δεκέμβριο του 2014 και έγινε αποδεκτό με την από 22.01.2015 επιστολή της ΕΕ και με την Περιφερειακή Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη (ΠΕΣΚΕ) της Περιφέρειας Ηπείρου, που έχει ολοκληρωθεί και εγκρίθει με την με αρ. 3/20-3-15 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου.

Η αυτοδέσμευση αφορά την διενέργεια της διαβούλευσης, η οποία ολοκληρώθηκε με το με αρ. πρ. 108032/12-10-2018 έγγραφο της ΕΥΣ ΕΚΤ προς την Ε.Ε.

Για την έκδοση πρόσκλησης πρέπει να έχουν ληφθεί υπόψη τα ακόλουθα:

Ενέργεια	Ημερομηνία
Εκπλήρωση αιρεσιμότητας	20/3/2015
Εκπλήρωση αυτοδέσμευσης	12/10/2018
Έγκριση κριτηρίων αξιολόγησης και επιλογής πράξης	20/11/2018

Εκτιμώμενη ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης	Γ τρίμηνο 2019
--	----------------

